

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONCURS PENTRU SELECTAREA A TREI AGLOMERAȚII ECONOMICE SPECIALIZATE (MICRO-CLUSTERE POTENȚIALE) BENEFICIARE ALE PROIECTULUI ELVEȚIA-PNUD "PIEȚE REZILIENTE ȘI INCLUSIVE ÎN MOLDOVA"

Prezentul Ghid descrie normele și procedurile de depunere a dosarelor pentru concursul de selectare a trei aglomerații economice specializate (micro-clustere potențiale) beneficiare ale fazei II a Proiectului Elveția-PNUD „Piețe Reziliente și Inclusive în Moldova”

1. CONTEXT

Proiectul Elveția-PNUD „Piețe reziliente și incluzive în Moldova” (PRIM) a fost lansat în 2023 cu scopul de a pilota un concept inovator de micro-clusterizare economică în Republica Moldova, menit să contribuie la dezvoltarea economică regională sustenabilă. În prima fază a proiectului, desfășurată între 2023 și 2024, au fost selectate și sprijinite trei aglomerații economice specializate pentru implementarea acestei abordări. În cadrul acestora, au fost dezvoltate și avansate trei micro-clustere specializate: clusterul zootehnic (Cimișlia-Basarabeasca), clusterul de plante medicinale și aromatice (Ungheni, Strășeni, Nisporeni și Hâncești) și clusterul de turism rural (Dubăsari-Criuleni).

Această etapă pilot a demonstrat fezabilitatea și relevanța abordării, confirmându-se prin impactul economic sesizabil obținut. Peste 50 de companii din cele trei micro-clustere au beneficiat de sprijin direct, ceea ce a contribuit la o creștere cumulativă a cifrei de afaceri cu peste 20% și la îmbunătățirea, menținerea sau crearea a peste 360 de locuri de muncă în sectoarele respective.

Un moment de referință pentru proiect a fost în octombrie 2024, când clusterelor emergente create cu sprijinul proiectului au fost certificate la nivel european. Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor (ESCA) a efectuat un audit riguros și le-a acordat certificarea „bronz”, un standard care atestă calitatea organizațională și potențialul de dezvoltare al acestor structuri. Această recunoaștere certifică faptul că metodologia implementată nu doar că este relevantă, dar și aliniată la abordarea Uniunii Europene.

În perioada 2025-2029, proiectul va intra în cea de-a doua fază, axată pe dezvoltarea altor trei micro-clustere economice regionale. Această etapă va valorifica experiența acumulată și lecțiile învățate în faza inițială, optimizând metodologia și adaptând-o la noile micro-regiuni selectate. Scopul principal al acestei faze este de a extinde impactul proiectului, promovând dezvoltarea economică regională în alte zone și consolidând capacitățile economice ale acestor micro-regiuni.

În acest context, Proiectul Elveția-PNUD „Piețe reziliente și incluzive în Moldova – faza II” anunță lansarea apelului de propuneri pentru selectarea a trei aglomerații economice specializate micro-regionale, care vor beneficia de asistență tehnică și financiară pe durata perioadei 2025-2029.

TERMINOLOGIE:

Aglomeratie Economică Specializată Micro-Regională – o concentrare geografică de companii și instituții interconectate, active într-un domeniu economic specific.

Caracteristici principale:

- **Amplasare geografică compactă:**
 - ✓ Localizare compactă - într-o rază maximă de 25 km distanță rutieră;
 - ✓ Amplasare pe teritoriul a cel puțin 5 unități administrativ-teritoriale de nivelul I (primării), cu minimum 10,000 locuitori;
 - ✓ Amplasare pe teritoriul a unuia sau cel mult 3 raioane administrative proxime.
- **Existența unei mase critice de agenți economici cu specializare similară:**
 - ✓ Cel puțin 10 întreprinderi cu specializare economică similară, conectate unui lanț valoric distinct (de exemplu: fructe, legume, struguri de masă, turism, textile și îmbrăcăminte, mobilă, materiale de construcții etc.);
 - ✓ Cel puțin 50 de locuri de muncă active în cadrul întreprinderilor din cadrul aglomerației economice specializate.

2. ASISTENȚA OFERITĂ BENEFICIARILOR SELECTAȚI:

Cele 3 aglomerații economice specializate micro-regional, care vor fi selectate în calitate de beneficiari ai proiectului, vor beneficia de un pachet comprehensiv de asistență tehnică și financiară în vederea avansării dezvoltării economice locale în bază de micro-clusterizare, inclusiv pentru:

- **Transformarea aglomerațiilor economice specializate în micro-clustere funcționale instituționalizate:** sprijinirea procesului de creare, formalizare și operaționalizare a aglomerațiilor economice în micro-clustere. Acest proces vizează consolidarea relațiilor economice, sociale și instituționale dintre întreprinderi și organizațiile conexe, contribuind la dezvoltarea unui ecosistem capabil să stimuleze inovația, productivitatea și competitivitatea..
- **Sprijin financiar nerambursabil pentru implementarea priorităților strategice:** acordarea unei asistențe financiare nerambursabile de cel puțin 280,000 USD pentru fiecare micro-cluster, în vederea punerii în aplicare a obiectivelor stabilite în Strategia comună a clusterului, sprijinind astfel dezvoltarea și consolidarea acestora.
- **Asistență tehnică:** furnizarea unui pachet complet de sprijin tehnic, care include:
 - ✓ Inteligență economică (diagnosticarea lanțului valoric, relațiilor cu furnizorii de inputuri, piețelor de desfacere și interacțiunilor cu agențiile publice de reglementare);
 - ✓ Transferuri tehnologice inovative (introducerea de tehnologii moderne pentru îmbunătățirea proceselor și produselor, vizite de studiu interne și externe de benchmarking)
 - ✓ Dezvoltarea competențelor antreprenoriale (creșterea capacităților manageriale și operaționale ale întreprinderilor);
 - ✓ Suport pentru integrarea produselor în lanțurile de retail;
 - ✓ Sprijin pentru promovarea exporturilor și pătrunderea pe piețe externe.

3. PERIOADA DE IMPLEMENTARE

Activitățile propuse urmează a fi implementate în perioada **noiembrie 2025 – decembrie 2028**.

4. BENEFICIARI ȘI SECTOARE ELIGIBILE

Sunt eligibile să participe la concurs aglomerațiile economice care corespund criteriilor de eligibilitate (vezi pct. 6) din următoarele sectoare economice:

Agricultură:

- Zootehnic
- Cereale cu valoare adăugată sporită
- Horticol (inclusiv bacifere)
- Legumicultura
- Struguri de masă
- Plante medicale, aromatice și oleaginoase
- Floricultura
- Producerea de mire
- Sere și cultivarea pe terenuri protejate
- Producție pepinieră

Industria Agro-Alimentară

- Producerea lactatelor
- Procesarea cărnii
- Producerea vinului
- Producerea zahărului
- Procesarea fructelor și legumelor

Industrii non-alimentare

- Industria ușoară
- Materiale de construcții
- Producerea mobilierului

Sectorul de servicii

- Turismul rural

Aglomerație prioritară: Conform deciziei strategice a donatorului și PNUD, cel puțin una dintre cele trei aglomerații economice selectate trebuie să fie, obligatoriu, din sectorul legumicol sau zootehnic, pentru a asigura sinergia cu un proiect susținut de guvernul Elveției și implementat de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură.

Aglomerații non-eligibile:

- Aglomerațiile economice specializate care deja sunt organizate sub o formă formalizată de cluster economic sau sunt în proces de formalizare
- Aglomerațiile economice care sunt amplasate pe teritoriul mun. Chișinău

#	Criterii de eligibilitate a solicitantului	Conformitate
1	Solicitantul principal Trebuie să facă parte din una dintre următoarele tipuri de entități, localizate în zona potențialului micro-cluster: ▪ Administrație Publică Locală (Consiliul Raional sau Primăria);	Da/Nu

	▪ Grup de Acțiune Locală (GAL); ▪ Asociație de Afaceri (naționale, regionale și/sau sectoriale); ▪ ONG specializat în dezvoltare locală sau regională; ▪ Organizații formale pentru susținerea afacerilor (Incubatoare de afaceri, Parcuri industriale, Zone economice liber etc.); ▪ Entitate de cercetare și educație, cum ar fi un institut de cercetare, o universitate sau un centru de excelență;* *Notă 1: Solicitantul principal – nu trebuie să acționeze (sau să fi acționat în trecut) ca entitate de management pentru orice altă inițiativă de cluster. **Notă 2: Asociațiile de Afaceri și Entitățile de cercetare și educație – în calitate de solicitant principal – pot fi localizate în afara zonei geografice a micro-clusterului.	
2	Parteneriat Solicitarea este depusă de către solicitantul principal, în cadrul unui parteneriat, format din cel puțin 10 entități private și 1 entitate publică (localizate în zona potențialului cluster), toți partenerii semnând Declarația de Participare și Angajament.	Da/Nu
3	Angajament financiar Membrii potențialului cluster (în special întreprinderile - parteneri) se angajează să asigure o contribuție financiară de cel puțin 15% din suma totală a bugetului dedicat pentru realizarea priorităților strategice ale potențialului cluster, în cazul în care sunt selectați ca beneficiari.	Da/Nu
4	Grup de inițiativă/ Statutul instituțional Solicitarea poate fi depusă de un grup de inițiativă care nu este un cluster formalizat și/sau instituționalizat sau sunt în proces de formalizare și/sau instituționalizare.	Da/Nu

5. DOSARUL ȘI MODUL DE SOLICITARE

Dosarul complet a solicitării va include următoarele documente / materiale:

- **Formularul tipizat de solicitare**, completat în limba română sau rusă.

Nu vor fi acceptate formularele de cerere completate manual.

- **Declarația de participare și angajament**, semnată de către toți membrii grupului de inițiativă;
- **Opțional:** Materiale adiționale, considerate relevante pentru completarea propunerii.

La nivel practic, dosarul va fi pregătit și depus de un grup de inițiativă format din parteneri, care includ întreprinderile și organizațiile relevante din cadrul unei aglomerații economice specializate micro-regionale. Acest grup va semna o declarație comună de participare și angajament.

În calitate de Solicitant principal*, va fi desemnată o entitate localizată* în aria geografică a aglomerației economice specializate. Excepție fac asociațiile de afaceri și entitățile de cercetare și educare (a se vedea pct. 4).

Dosarul complet va fi depus prin poșta electronică (Email), nu mai târziu de **23 Septembrie 2025, ora 23:59**, la adresa electronică **radu.tucan@undp.org**

Emailul pentru depunerea dosarului de solicitare trebuie să aibă următorul subiect:

„Concurs – selectare aglomerații economice pentru clusterizare”

Notă: Dosarul expedit prin poșta electronică nu trebuie să depășească 15 MB lca dimensiune. Dosarul cu dimensiuni mai mare de 15 MB necesită a fi împărțite în câteva mesaje, iar fiecare mesaj va indica consecutivitatea, împreună cu titlul „Concurs - selectare aglomerații economice pentru clusterizare/ partea 1 din 2”.

Toate dosarele expediate urmează a fi confirmate printr-un răspuns în decurs de 1 zi lucrătoare. În cazul în care nu primiți o astfel de confirmare prin email în intervalul de timp indicat, contactați proiectul PNUD la numărul de telefon: (+373) 62 100 251.

Dosarele incomplete sau cele prezentate după expirarea termenului-limită nu vor fi examinate.

6. EVALUAREA DOSARELOR

Etapă I: Evaluarea eligibilității

În cadrul acestei etape, proiectul va identifica conformitatea administrativă și de eligibilitate a propunerilor depuse, inclusiv dacă:

- Dosarul de aplicare este complet;
- Dosarul a fost corespunzător completat;
- Dosarul a fost depus în formă electronică (a se vedea pct. 5)
- A fost depus un singur dosar din partea aglomerației economice și din partea solicitantului principal;
- A fost respectat termenul limită;
- Dosarul corespunde criteriilor minime de eligibilitate (detaliate mai jos), atât față de solicitant (a se vedea pct. 4), cât și față de aglomerația economică vizată.

Criteriile minime de eligibilitate pentru Aglomerația Economică Specializată (micro-clusterul potențial) țintită:

#	Criterii de eligibilitate	Conformitate
1	Micro-clusterul potențial are o specializare economică clară și bine definită.	Da/Nu
2	Acoperirea geografică a micro-clusterului potențial este limitată la o rază maximă de 25 km (distanță rutieră) și nu depășește 3 raioane administrative.	Da/Nu
3	Micro-clusterul potențial include entități private din cel puțin 5 unități administrativ teritoriale distincte (nivelul I al administrației publice locale) cu o populație totală de cel puțin 10,000 locuitori.	Da/Nu
4	Forța de muncă totală în cadrul micro-clusterului potențial constituie cel puțin 50 de angajați, incluzând personal permanent și sezonier.	Da/Nu
5	Entitățile private care vor forma micro-clusterul potențial are deja un nivel cel puțin sporadic de prezență pe piețele de retail naționale și/sau pe piețele de export.	Da/Nu
6	Potențialul micro-cluster trebuie să reprezinte sectoarele economice menționate la pct. 4 din prezentul document.	Da/Nu

Etapă II: Evaluarea preliminară

În această etapă, echipa proiectului va efectua vizite la aglomerațiile economice pentru care sunt necesare clarificări suplimentare privind informațiile prezentate în dosar. Scopul acestor vizite este de a colecta dovezi tangibile care să valideze afirmațiile făcute și să asigure o înțelegere detaliată a contextului local.

Echipa va analiza resursele disponibile, infrastructura existentă și gradul de implicare a actorilor locali, publici și privați, în inițiativă. De asemenea, vor fi realizate consultări cu părțile relevante la nivel național și local, cum ar fi agențiile de dezvoltare, asociațiile de afaceri sectoriale și alți actori cheie, pentru a confirma acuratețea și coerența

informațiilor prezentate. În timpul vizitelor, echipa va adresa întrebările necesare și va clarifica aspectele care necesită explicații suplimentare, în strânsă colaborare cu actorii locali implicați.

Etapă III: Evaluarea tehnică a solicitării

Solicitările care îndeplinesc criteriile minime de eligibilitate vor trece în etapa de evaluare detaliată. În această etapă, fiecare solicitare eligibilă va fi evaluată individual pe baza unei grile de evaluare predefinite și a unui set de criterii clar stabilite.

Această abordare garantează un proces de revizuire corect și obiectiv, iar clasamentul final va fi determinat de scorurile totale obținute în conformitate cu aceste standarde.

#	Criteriile de evaluare	Punctaj maxim
1	Dimensiunea aglomerației economice specializate: ▪ <i>≥16 entități private: 11-15 puncte</i> ▪ <i>10 - 15 entități private: 6-10 puncte</i> ▪ <i>= 10 entități private: 5 puncte</i>	15
2	Numărul și calitatea de locuri de muncă în cadrul aglomerației economice specializate și potențialul de a menține locurile de muncă existente: Nr. Locurilor de muncă: ▪ <i>≥100 locuri de muncă: 4-5 puncte</i> ▪ <i><51-100 locuri de muncă: 2-3 punct</i> ▪ <i>= 50 locuri de muncă: 1 punct</i> Nivelul salarizării: ▪ <i>≥120% din media națională din sector: 4-5 puncte</i> ▪ <i>100%-119% din media națională din sector: 2-3 puncte</i> ▪ <i>80%-100% din media națională din sector: 1 punct</i> Tipul contractului de angajare: ▪ <i>75%-100% termen nedeterminat: 4-5 puncte</i> ▪ <i>50%-74% termen nedeterminat: 2-3 puncte</i> ▪ <i>25%-49% termen nedeterminat: 1 punct</i> ▪ Nivelul de calificare a angajaților: ▪ <i>≥40% cu calificare medie/ înaltă: 4-5 puncte</i> ▪ <i>30%-39% cu calificare medie/ înaltă: 2-3 puncte</i> ▪ <i><30% cu calificare medie/ înaltă: 1 punct</i> Potențialul de a menține locurile de muncă existente: ▪ <i>Potențial puternic de a menține locurile de muncă existente: 4-5 puncte</i> ▪ <i>Potențial mediu de a menține locurile de muncă existente: 2-3 puncte</i> ▪ <i>Potențial scăzut de a menține locurile de muncă existente: 1 punct</i>	25
3	Nivelul de motivație și interes al părților interesate locale și a liderului inițiativei pentru implicarea într-o inițiativă de clusterizare și coordonarea procesului: Părțile locale interesate: ▪ <i>Motivație puternică, caracterizată de un interes mare și încredere în reușita clusterizării și/sau experiențe anterioare în atragerea fondurilor: 9-10 puncte</i> ▪ <i>Motivație medie, de angajare în inițiativă de clusterizare, aliniată parțial cu obiectivele de dezvoltare a afacerilor: 6-8 puncte</i> ▪ <i>Motivație scăzută, determinată în principal de oportunitatea de a atrage finanțare din partea proiectului: 1-5 puncte</i>	15

#	Criteriile de evaluare	Punctaj maxim
	Liderul local: ▪ <i>Motivație puternică și angajament ferm, cu un lider pregătit să susțină activ inițiativa și are experiențe și funcții anterioare de lider: 4-5 puncte</i> ▪ <i>Motivație medie și angajament moderat, care demonstrează interes, inițiativă și înțelegere a procesului dar care necesită stimulente externe pentru a-și menține implicarea: 2-3 puncte</i> ▪ <i>Motivație limitată și angajament redus, cu un lider interesat în principal de obținerea de finanțări nerambursabile: 1 punct</i>	
4	Potențialul de creștere al aglomerației economice specializate: ▪ <i>Potențial de creștere ridicat, susținut de un context favorabil pe piață și tendințe pozitive în sector: 11-15 puncte</i> ▪ <i>Potențial de creștere moderat, influențat de un context de piață stagnant și tendințe limitate în sector: 6-10 puncte</i> ▪ <i>Potențial de creștere scăzut, constrâns de un context de piață nefavorabil și tendințe descendente în sector: 5 puncte</i>	15
5	Potențialul de a crește accesul la lanțurile de retail naționale și/sau pe piețele externe pe termen scurt și mediu: ▪ <i>Potențial puternic (firmele din aglomerație se implică deja activ în penetrarea pieței și planifică extinderea procesului): 11-15 puncte</i> ▪ <i>Potențial moderat (firmele din aglomerație explorează în prezent oportunități de acces pe piață): 6-10 puncte</i> ▪ <i>Potențial scăzut (firmele din aglomerație sunt în mare parte pasive în urmărirea exporturilor sau a accesului pe piețele naționale de retail, fiind împiedicate de factori obiectivi sau subiectivi): 5 puncte</i>	15
6	Potențialul de a stimula coeziunea economică, socială și teritorială ▪ <i>Coeziune economică, socială și teritorială puternică între actorii locali reprezentând aglomerația economică: 9-10 puncte</i> ▪ <i>Coeziune medie economică, socială și teritorială în rândul actorilor locali reprezentând aglomerația economică: 6-8 puncte</i> ▪ <i>Coeziune economică, socială și teritorială slabă între actorii locali reprezentând aglomerația economică: 5 puncte</i>	10
7	Participarea femeilor și tinerilor la inițiativa de clusterizare ▪ <i>Prezentă puternică a aspectului de gen și tineret, cel puțin 50% din întreprinderi sunt deținute și/sau administrate de femei sau tineri: 5 puncte</i> ▪ <i>Prezentă medie a aspectului de gen și tineret, cel puțin 30% din întreprinderi sunt deținute și/sau administrate de femei sau tineri: 3-4 puncte</i> ▪ <i>Prezentă scăzută a aspectului de gen și tineret, până la 30% din întreprinderi sunt deținute și/sau administrate de femei sau tineri: 1-2 puncte</i>	5
Total punctaj		100

Etapa IV: Luarea deciziei de selectare a beneficiarilor

Primele trei propuneri care vor obține punctajul maxim vor fi recomandate Comitetului de Coordonare al proiectului pentru a fi selectate în calitate de beneficiari. Următoarele două propuneri (locurile patru și cinci) vor fi incluse în lista de rezervă, în eventualitatea retragerii unuia dintre beneficiarii selectați inițial.

Notă: Toate propunerile care vor fi recomandate pentru selecție și pentru lista de așteptare comitetului de coordonare a proiectului trebuie să acumuleze un minimum de 60 de puncte (dintr-un scor maxim de 100) pentru a fi luate în considerare pentru recomandări ulterioare.

7. SESIUNI INFORMATIVE

Proiectul va organiza 6 (șase) sesiuni informative pentru potențialii solicitanți, pentru discutarea detaliilor privind obiectivele apelului de propuneri, metodologia proiectului precum și referitor la procedura de depunere a propunerilor/dosarelor.

Data	Ora	Locația
2 septembrie 2025	11:00	online
3 septembrie 2025	11:00	mun. Chișinău
5 septembrie 2025	11:00	mun. Bălți
9 septembrie 2025	11:00	or. Cimișlia
10 septembrie 2025	11:00	or. Comrat
12 septembrie 2025	11:00	online

Pentru a rezerva un loc sesiunile de informare – potențialii solicitanți sunt rugați să se înregistreze la: <https://forms.gle/SsXv9z3nN8NwwZcp8>

Detaliile finale aferente sesiunilor informative, inclusiv locația și /sau link-ul de conectare, vor fi comunicate persoanelor înregistrate cu cel puțin 2 zile înainte de fiecare eveniment.

În cadrul sesiunilor online din 2 și 12 septembrie 2025 va fi asigurată traducerea sincron română-rusă.

Cheltuielile de transport pentru participarea la evenimentele de informare nu vor fi acoperite de către proiect.

8. ANEXE

1. **Formularul de Solicitare** (în limbile română și rusă, în format Word).
2. **Declarația de Participare și Angajament** (în limbile română și rusă, în format Word).